

Okrajni ljudski odbor

PREDLOG ODLOKA O POTRĐITVI ZAKLJUČNEGA RAČUNA O IZVRŠITVI PRORAČUNA BIVŠEGA OLO LJUBLJANA-OKOLICA (Gradivo za sejo OLO Ljubljana)

1. člen

Potrjuje se zaključni račun o izvršitvi proračuna Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana-okolica za leto 1954.

2. člen

Doseženi dohodki in izvršeni izdatki so znašali po zaključnem računu Okrajnega ljudskega odbora v letu 1954:

I. — Po proračunu OLO:

dohodki 1.316.452.228 din,
izdatki 1.216.810.171 din,
Presežek dohodkov nad izdatki 99.642.057 din.

II. — Po zaključnih računih finančno samostojnih zavodov OLO:

dohodki 474.451.647 din,
izdatki 447.181.410 din,
Presežek dohodkov nad izdatki 28.586.498 din,
Primanjkljaj 1.316.261 din.

III. — Po zaključnih računih skladov:

dohodki 347.333.265 din,
izdatki 226.725.063 din,
Presežek dohodkov nad izdatki 120.608.202 din.

PREGLED DOHODKOV IN IZDATKOV ZAKLJUČNEGA RAČUNA PRORAČUNA OLO LJUBLJANA-OKOLICA — 1954

Del	Dohodki	Plan	Ostvaritev	%
1. Dohodki iz gospodarstva	550.596.000	898.748.670	163.2	
2. Dohodki od prebivalstva	133.635.000	116.461.591	87.1	
3. Dohodki uradov in ustanov	680.000	422.156	62.0	
4. Ostali dohodki	1.360.000	26.104.661	1.919.0	
5. Pres. dohodkov pret. leta	285.911.000	274.715.150	96.0	
Skupaj dohodki	972.182.000	1.316.452.228	135.4	
SKUPAJ	972.182.000	1.316.452.228	135.4	

Del	Izdatki	Plan	Izvršitev	%
2. Dotacije gospodarstvu			16.400.000	
3. Negospodarske investicije	431.632.000	645.632.000	149.5	
4. Prosveta in kultura	168.663.000	189.937.448	112.6	
5. Socialno skrbstvo	68.410.000	61.519.225	89.9	
6. Zdravstvena zaščita	51.476.000	60.320.379	117.2	
8. Državna uprava	190.983.000	197.312.882	103.3	
9. Dotac. družb. org. in društ.	6.500.000	6.500.000	100	
12. Proračunska rezerva	54.518.000	39.188.237	71.8	
Skupaj izdatki	972.182.000	1.216.810.171	125.1	
SKUPAJ	972.182.000	1.316.452.228	135.4	

POJASNILO

k zaključnemu računu bivšega OLO Ljubljana-okolica za leto 1954

Proračun Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana-okolica za leto 1954 je bil sprejet na seji obeh zborov OLO dne 5. aprila 1954 v znesku Din 972.182.000.—. Izvršen je bil z dohodki Din 1.316.452.228.—, izdatki Din 1.216.810.171.— in presežkom dohodkov nad izdatki Din 99.642.057.—.

DOHODKI

Po družbenem planu, ki je bil sprejet istočasno s proračunom,

Presežek po proračunu OLO se uporablja za odplačilo nepopravnane obveznosti deleža LRS na dohodkih okraja za leto 1954.

4. člen

Presežek po zaključnih računih okrajnih finančno samostojnih zavodov se razdeli takole: za razdelitev na sklade se prepusti zavodom 28.326.701 din, na dohodke zavodov se prenese v leto 1955 259.797 din. Primanjkljaj se krije iz dohodkov zavodov v letu 1955.

5. člen

Presežek po zaključnih računih posebnih skladov se prenese kot dohodek skladov na poslovanje v leto 1955.

6. člen

Zaključni račun Okrajnega ljudskega odbora za zaključnimi računi finančno samostojnih zavodov in zaključnimi računi skladov OLO za leto 1954 je sestavni del tega odloka.

7. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Glasniku Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana.

sredstva zvišala na 3.347.000.000 din in prispevek republikli na 1.134.000.000 din. Tudi te kvote niso bile dokončne, ker so določila republike o višini deleža na dohodkih okraja izpreminjala obveznost OLO in istočasno narekovala nove ukrepe pri razdelitvi predvidenih sredstev. Po družbenem planu, odnosno spremembah, sprejetih na zasedanju obeh zborov 6. novembra 1954 je znašal dobiček Din 2.046.000.000, realiziran pa je bil 2.483.000.000.—, ostali dohodki izkazujejo realizacijo 570.000.000 pri planu Din 491.000.000.—.

Ta porast skupnih sredstev okraja se odraža tudi v realizaciji dela dohodkov predvidenih za kritje proračunskih izdatkov in to tem bolj, ker je prvotni plan proračunskih izdatkov vključil izpreminbam družbenega plana ostal tekem leta 1954 isti.

Ce primerjamo plan dobička gospodarskih organizacij z realizacijo in istočasno vsporejamo porast prometnega davka, ugotovimo, da je dvig pri dobičku neprimerno višji kot pri prometenem davku, kar je razumljivo, saj dobiček ni bil rezultat povečane proizvodnje, temveč so na to uplivali drugi dejavniki v gospodarstvu, predvsem porast cen, čemur je sledila imobilizacija dobičkov.

Kmečka dohodnina je bila v letu 1954 nižja kot v letu 1953, zaradi neskladnosti, ki so se pokazale pri izračunu katastrskega dohodka. Obvezna registracija računov pa je ugodno uplivala na dotok dohodnine od samostojnih poklicev in pramoženja.

Izpad na okrajnih taksah je nastal, ker so po kasnejših določilih okrajne takse pripadale občinam in okraju za stanovanjsko in komunalno graditev ter so se zbirale na posebnih računih.

V tretjem delu — dohodki uradov in ustanov — je minus realizacija nastala zaradi tega, ker je moral okraj plačevati delež republikli od vsake vrste dohodkov okrajnega proračuna in vseh občinskih proračunov. Razni dohodki občin pa so bili tako visoki, da je republikli pripadajoči delež presežek celotne dohodke te vrste pri OLO ter je odvod deleža povzročil minus realizacijo.

V četrtem delu so razni in nepredvideni dohodki zelo močna postavka. Ostvarjeni so bili v višini Din 15.000.000.— ker so se sem stekale obresti od nepravočasno plačanih proračunskih dohodkov, zlasti dobička. Presežek iz leta 1953 se je

znižal za znesek, ki ga je moral OLO prispevati za kritje primanjkljaja Zavoda za soc. zavarovanje za mesto in okraj v Ljubljani.

Ker so se proračunski dohodki povečali za 35%, je OLO lahko sprejel tudi dodatni plan izdatkov, saj so obstojale potrebe tako pri investicijah kot pri ostalih delih proračuna. Ker je dodatni plan znašal le 9% od prvotnih kreditov proračunskih izdatkov brez investicij, smatramo da je bil plan izdatkov postavljen dokaj realno. Krediti so se povečali pred-

eden od perečih problemov okraja.

Z investicijami za ceste in mostove so bili popravljani mostovi, ki so bili v slabem stanju in rekonstruirani nevarni cestni odseki.

Investicije v zdravstvu so bile namenjene za dograditev zdravstvenega doma v Litiji in Grosupljem, ter za ureditev sodobnih prostorov za zdravstveno službo v ostalih zdravstvenih centrih.

Elektrifikacija v okraju je bila leta 1954 že v zaključni fazi.

V odstotkih je koriščenje proračunskih investicijskih sredstev v letu 1954 sledeče:

šolstvo	26%
zdravstvo	12
ceste in mostovi	22
vodovodi, elektrifikacija	14

VABILO NA 4. SKUPNO SEJO OKRAJNEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV OLO

Na podlagi 83. člena Zakona o okrajnih ljudskih odborih (Ur. list LRS 19-89/52), v zvezi s 7. členom Zakona o pristojnostih občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. list LRS 26-130/55) sklicujem

4. SKUPNO SEJO

okrajnega zbora in zbora proizvajalcev Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana, ki bo v petek dne 2. DECEMBRA 1955 OB 9. URI dopoldne v sejni dvorani Magistrata v Ljubljani.

Predlagan je naslednji dnevni red:

1. Poročilo in razprava o bilanci sredstev po družbenem planu bivšega MLO Ljubljana za leto 1954.

2. Poročilo in razprava o zaključnih računih za leto 1954 bivšega MLO Ljubljana in bivšega OLO Ljubljana-okolica ter sklepanje o odlokih o potrditvi zaključnih računov.

3. Predlog odlokov o ustanovitvi skladov za pobijanje alkoholizma, za pospeševanje obrti in za pospeševanje gostinstva in turizma.

4. Razprava in sklepanje o prenosu finančno samostojnih zavodov na občine.

5. Predlog odločbe o ustanovitvi:

a) Zavoda izvendomske socialno-zdravstvene zaščite otrok v Ljubljani;

b) Okrajne porodnišnice v Ljubljani;

e) Šole za vojne sirote v Podsmreki pri Višnji gori.

6. Predlog odločbe o prenehanju Zabavnega gledališča v Ljubljani in o prenosu njegove dejavnosti na finančno samostojni zavod »Ljubljanski festival« v Ljubljani.

7. Predlog odločbe o ustanovitvi sklada za štipendije.

8. Predlog odločbe o ustanovitvi vaješniške šole pri Zavodu za rehabilitacijo invalidne mladine v Kamniku.

9. Predlog odločbe o ustanovitvi vaješniške šole pri Usnjarskem tehnikumu v Domžalah.

10. Predlog odločbe o preimenovanju Zavoda za stanovanjsko izgradnjo v Ljubljani.

11. Potrditev odlokov o dopolnilnih plačah in položajnih dodatkih uslužbencev občinskih ljudskih odborov.

12. Razprava in sklepanje o garancijskih izjavah za gospodarske organizacije in druge gospodarske zadeve.

13. Predlog o aktu o razlastitvi.

14. Sklepanje o menjalni pogodbi.

15. Personalne zadeve.

Vsak ljudski odbornik ima pravico pisмено predlagati spremembo ali dopolnitev dnevnega reda.

Morebitno odsotnost javite skupščinski pisarni OLO, Kreskova soba št. 12 (tel. 21-939).

S. F. — S. N.!

Predsednik OLO:

dr. Marijan Dermastia l. r.

vsem zaradi novih potreb dotacij v gospodarstvu ter izplačila 60% osebnih prejemkov ob zaključku leta 1954.

NEGOSPODARSKE INVESTICIJE

Največ denarnih sredstev v letu 1954 je bilo porabljenih za šole, saj je bilo v okraju veliko število porušenih in poškodovanih šol. Pri večini je bil uničen tudi šolski inventar in učila. Zato so bile gradnje šol

občinske zgradbe	4
regulacije, melioracije in komunal. dejavnost	9
ostalo	13

PROSVETA IN KULTURA

V letu 1954 so se v pogledu finansiranja prosvetnih ustanov izvršile znatne spremembe. Predračuni materialnih izdatkov gimnazij in strokovnih šol so bili prenešeni v občinske proračune. V okrajnem proračunu so bili vključeni le osebni

izdatki za vse šole, v celoti pa predračun šole za učitelje kmetijsko gospodarskih in grobljsko gospodinskih šol v Grobljah, tečaja za partizanske sirote v Podsmreki ter vzgajališči v Logatcu in Višnji gori. S tem ukrepom je bilo olajšano finančno poslovanje prosvetnih ustanov, obenem pa je bila vzpostavljena boljše povezava prosvetnega kadra z lokalnimi oblastnimi organi.

Izdatki so bili v letu 1954 večji kot v letu 1953 predvsem zaradi zvišanja osebnih prejemkov učnemu in vzgojnemu osebju, obenem pa se je povečalo tudi število tega osebja in honorarnih predavateljev.

Znatna sredstva je OLO dal za vzgojne domove v Logatcu in Višnji gori. V obeh vzgajališčih je bilo 119 gojencev iz vse Slovenije. Ker sta bili obe ustanovi proračunski so vsi izdatki bremenili le Okraj Ljubljana okolica.

SOCIALNO SKRIBSTVO

Povprečno je okraj mesečno izplačeval 800 podpor in oskrbnin v domovih in internatih. Podpore partizanskim sirotam in otrokom ZFT v znesku Din 12.000.000.— so bile prenešene v del prosvete in kulture, zaradi česar so se povišali funkcionalni izdatki v 4. delu, realizacija v 5. delu pa je nižja od plana. Pomembno postavko v izdatkih socialnega skrbstva predstavljajo oskrbnine za domsko oskrbo starih in onemoglih. V domovih onemoglih je bilo v letu 1954 326 oskrbovancev, od tega nepremožnih 152 in 68 delnih plačnikov, ostali pa so bili samplačniki. Z zvezi z uredbo samofinansiranja socialnih zavodov se je oskrbovalnina v letu 1954 zvišala na Din 5.000.—, v primerjavi z zunanjimi domovi je bila najnižja.

DOTACIJE DRUŽBENIM ORGANIZACIJAM IN DRUŠTVOM

V planu predvideni kredit je bil dodeljen le tistim družbenim organizacijam in društvom, katerim je bil že ob sprejetju proračuna določen. Vse naknadne proračunske komisije in jih podeljevala iz proračunske rezerve.

PRORAČUNSKA REZERVA

Sredstva proračunske rezerve so bila virirana za kritje povišanih osebnih izdatkov, ostali kredit Din 39.188.237.— pa je bil porabljen za razne in nepredvidene izdatke, ki so nastopili tekom leta, predvsem za dotacije, na katere odpade 26.583.740.— din, od tega 10.000.000.— kot prispevek za poplavljenec v Celju. Celotno potrošnja proračunske rezerve je obravnavala proračunska komisija, ki je stalno spremljala izvajanje vseh delov proračuna ter s pravočasnimi ukrepi uravnavala finansiranje. Ker je bil dotok dohodkov stalen in zadosten je finansiranje potekalo brez posebnih motenj.

Zaradi spremembe v stopnjah deleža LRS na dohodkih okraja, se je povečala obveznost okraja do republike že po tem, ko so bila sredstva potrošena. Zato je proračunski presežek

Din 99.642.057.— le navidezen, ker je istočasno obstojala neporavnana obveznost okraja do LRS, ki je izkazana v bilanci sredstev OLO.

Sveti so plan in realizacijo proračunov obravnavali na svojih sejah ter pravočasno ukrepali, da ni prišlo do nepravilnega angažiranja kreditov. Okraj je zato svoje obveznosti lahko v redu izpolnjeval, razen plačila deleža republiki, ki iz navedenih razlogov ni bil v celoti poravnana.

Izvajanje proračuna je bilo uspešno, ker so pri tem delu sodelovali z odsekom za proračun tudi finančna uprava in ekonomsko planski oddelek, le zaradi pomanjkanja inšpekcijskega kadra ni bilo mogoče nuditi dovolj strokovne pomoči finančno samostojnim zavodom ter izvrševati občasne preglede njihovega finančnega poslovanja.

PROBLEMATIKA FINANČNO SAMOSTOJNIH ZAVODOV PO PREGLEDIH ZAKLJUČNIH RAČUNOV ZA LETO 1954

1. Sistem vođenja knjigovodstva
Finančno samostojni zavodi vodijo deloma enostavno knjigovodstvo po proračunskem sistemu ali pa dvojno knjigovodstvo. Knjigovodstvo posestev: Ponoviče, Črnelo in Groblje, kakor tudi knjigovodstvo lekarn se v bistvu v ničemer ne razlikuje od knjigovodstva gospodarskih organizacij. Isto velja tudi za knjigovodstvo Mladinskega okrevališča Sentvid pri Stični. Drugače pa je s knjigovodstvom socialnih zavodov, za katere še niso izšli posebni predpisi. Dom onemoglih v Mengšu je za svojo ekonomijo vodil dvojno knjigovodstvo, za ostalo svoje poslovanje pa enostavno. V letu 1955 pa je ta zavod v celoti prešel na sistem dvojnega knjigovodstva. Dvojno knjigovodstvo po sistemu za zdravstvene zavode je vpeljal v tem letu tudi Dom onemoglih v Črnem potoku.

Pri formalnem pregledu knjigovodstva so bile pri zavodih ugotovljene različne nepravilnosti. Najslabše je bilo v letu 1954 vodeno knjigovodstvo v Domu onemoglih Črni potok, kjer je bil ob pregledu od vseh evidenc finančnega poslovanja na razpolago le blagajniški dnevnik. Knjigovodkinja, ki je vršila posle v letu 1954 se ne nahaja več v zavodu, nova knjigovodkinja pa vodi evidenco skrbno. V Domu onemoglih Vrhnika je bilo ugotovljeno, da je zavod poleg proračunske evidence vodil še blagajniško knjigo, v kateri je izkazoval drobne gospodinske dohodke in izdatke, pa tudi razna prejeta darila in nagrade. Promet te knjige pa ni bil zajet v obračunu dohodkov in izdatkov. Dom onemoglih v Domžalah vodi sicer obsežno evidenco, ki pa ni dovolj sistematična in zaradi tega tudi ne izčrpna. Nekateri zavodi tudi ne pazijo dovolj na pravilno likvidacijo dokumentov.

2. Primerjava zaključnega računa s predračunom

Predračuni dohodkov in izdatkov so bili potrjeni za vse finančne samostojne zavode razen posestvo VGS Groblje pri Domžalah. Pravni položaj tega posestva namreč ni bil urejen.

Dočim je bila šola vezana na okrajni proračun, ni bilo te povezave pri posestvu niti neposredno in niti posredno preko šolskega proračuna. Ker posestvo ni bilo ustanovljeno in registrirano kot podjetje in niti kot finančno samostojni zavod, torej kot pravna oseba sploh ne obstoja. Pravno pa tudi ne obstoja v okviru šole. Ker posestvo, menza in internat niso bili vključeni v proračun VGS, so jih defacto tretirali kot finančno samostojni zavod, čeprav za to ni bil sestavljen niti za leto 1953 in niti za leto 1954, zaključna računa za obe leti pa sta bila pregledana skupno.

Nekateri finančno samostojni zavodi so sestavili zaključne račune samo kot gospodarska podjetja, ne da bi izvršili primerjavo s predračunom (na pr. lekarna). Dom onemoglih v Črnem potoku je prikazal samo izvršitev predračuna, ni je pa primerjal s samim predračunom. Za večino ostalih zavodov pa velja, da predračun dohodkov in izdatkov, s katerim primerjajo dejansko izvršitev, ne soglašajo s potrjenim predračunom. Na splošno pa je bilo zapazeno, da polagajo zavodi premalo pažnje na obrazložitev odstopanj med posameznimi postavkami predračuna in njegove izvršitve. Tudi se striktno ne ravnaajo po predpisih o izvrševanju predračunov.

3. Osnovna sredstva

Osnovna sredstva so bila ocenjena le pri posestvih, zdravstvenih zavodih in lekarnah, necenjena pa so pri Usnjarskem tehnikumu in socialnih zavodih sploh nimajo izvršene razmejitve med osnovnimi sredstvi in drobnim inventarjem (na pr. Dom onemoglih Vrhnika). Skoraj pri vseh pa je bilo zapazeno, da imajo izkazana tudi osnovna sredstva brez vrednosti. Zaradi tega točne evidence nad osnovnimi sredstvi ne bo možno toliko časa nastaviti, dokler ne bodo ocenjena. Dom onemoglih v Črnem potoku je internu ocenil svoja osnovna sredstva, vendar ob pregledu ni bilo možno najti zapisnika, iz katerega bi bilo razvidno, po kakšnih principih. Vsi tisti zavodi, ki vodijo enostavno knjigovodstvo, tudi niso v letu 1954 ločevali investicijskih izdatkov od tekočih.

Inventura osnovnih sredstev pri zavodih je bila ob koncu leta 1954 sicer izvršena, vendar ne povsem dosledno. Posestvo Ponoviče in Posestvo VGS Groblje sta le preverila stanje osnovnih sredstev, posebnega inventurnega seznama pa nista

sestavila. Pri nekaterih zavodih popis obsega samo količine, ne pa tudi vrednosti, čeprav so osnovna sredstva ocenjena (Lekarna Logatec). Pri Domu onemoglih Vrhnika ob inventuri ni bila izvršena razdelitev na osnovna sredstva, drobni inventar, potrošni material in živila.

Evidenca osnovnih sredstev ni povsem urejena. Lekarna Logatec na pr. nima nastavljen inventarne knjige osnovnih sredstev. Dom onemoglih v Mengšu vsako leto znova vpisuje v inventarno knjigo ob inventuri ugotovljene inventarne predmete, kar ni potrebno. Nastale razlike med novim inventurnim stanjem in starim stanjem osnovnih sredstev niso bile obrazložene ter je bil zaradi tega dan nalog, da zavod naknadno o njih poroča.

4. Inventura in materialna evidenca

Pri zavodih, ki vodijo poslovne knjige po proračunskem sistemu, stanje zalog ne vpliva na njihov finančni rezultat. Kljub temu pa bi morali izvršiti točno inventuro vseh svojih sredstev, po drugi strani pa tudi primerjati inventurno stanje s knjižnim. Ugotovljeno pa je bilo, da na pr. Dom onemoglih na Vrhniki sploh ni popisal domačih živali v pitanju kot zajcev in prašičev. — Isti zavod je tudi popisani inventar ob zaključku leta 1954 izkazal po drugačnih cenah kot so bile v inventurnih knjigah, zaradi česar ni možna vrednostna primerjava. Dom onemoglih v Domžalah prav tako ni vodil nikake evidence o spremembah pri živini. Pri analizi gibanja prašičev v letu 1954 je prišla komisija do spoznanja, da je bila tudi inventura 31. XII. 1954 izvršena pomankljivo, ker je bil v njej upoštevan tudi 1 prašič, ki je bil nabavljen že v mesecu januarju t. l. Premalo pažnje so zavodi polagali na ugotavljanje ev. inventurnih razlik.

5. Plače

Skoraj vsi zavodi so izplačevali plače v letu 1954 po predpisih o plačah delavcev in uslužbencev državnih organov. Posestvo Ponoviče je v začetku leta izplačevalo plače še po svojem tarifnem pravilniku iz leta 1953. Isto velja za posestvo Črnelo. Usnjarski tehnikum v Domžalah se je ravnal po pravilniku o plačah, ki ga je izdal Svet za kulturo in prosveto OLO Ljubljana-okolica. Vprašanju plač učnega osebja tega zavoda pa v letu 1954 ni bilo urejeno niti v okviru pravilnika

o plačah, niti s strani OLO Ljubljana-okolica ter so se plače določevale z odločbami direktorja.

6. Finančni rezultat

Oni finančno samostojni zavodi, ki vodijo dvojno knjigovodstvo so sestavili svoj zaključni račun po sistemu razlike med dohodki in stroški na račun leta 1954, ostali zavodi pa po sistemu razlike med dohodki in izdatki v letu 1954. Edino Dom onemoglih v Domžalah je upošteval računsko leto do 25. I. 1955 v smislu navodil v Glasniku OLO Ljubljana.

Finančni rezultat po sistemu obračuna dohodkov in izdatkov nikakor ne more prikazati dejanskega premoženjskega stanja in uspeha. Ne upošteva namreč stanja zalog ter obveznosti in terjatev ob zaključku računskega leta. Zaradi tega lahko izvira izkazani presežek tudi iz zmanjšanja zalog ob koncu leta, iz večjega števila neporavnanih računov ob koncu leta ali pa manjšega števila odprtih terjatev ob koncu leta. Na tak način se lahko deli ob koncu leta neki presežek, ki dejansko izvira le iz slučajnih ali pa spekulativnih manipulacij zavoda. Zaradi tega bi bilo potrebno pri analizi finančnega rezultata po obračunu dohodkov in izdatkov upoštevati tudi gibanje razmerja med stanji sredstev, zalog, terjatev in obveznosti v začetku leta in ob zaključku. Ta primerjava pa v večini primerov ni bila možna zaradi slabo vodene materialne evidence in zaradi neizvršenih popisov ob koncu leta 1953, ki bi izkazali tudi terjatve in obveznosti.

Pri socialnih zavodih je bil izvršen obračun stroškov oskrbnega dne. Ti stroški se sučejo okoli 5000.— in znašajo pri Domu onemoglih Mengše 5146 din, v Domžalah pa 4920 din. Pri Domu onemoglih v Črnem potoku izračun ni bil možen, ker se ni vodila evidenca oskrbnih dni. Tudi skupno število oskrbnih dni ni bilo možno ugotoviti pri vseh zavodih. Na Vrhniki je znašalo 13.455.—, v Domžalah pa 26.645.—. V Mengšu je bilo povprečno zasedenih 139 mest, dočim je evidenca v toliko neprikladna, da ni bilo možno ugotoviti skupnega števila oskrbnih dni. V Črnem potoku je bilo prav tako možno dobiti le povprečne podatke, po katerih je bilo ob kapaciteti postelj 55 dnevno tudi preko 60 oskrbovancev.

Vsekakor lahko irdimo, da bi bilo finančno poslovanje zavodov bolj solidno in pregledno, če bi bili prejeli več navodil od pristojnih organov.

PREDLOG ODLOKA O POTRĐITVI ZAKLJUČNEGA RAČUNA BIVŠEGA MLO GLAVNEGA MESTA LJUBLJANA ZA LETO 1954

1. člen

Potrjuje se zaključni račun o izvršitvi proračuna Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana za leto 1954.

2. člen

Doseženi dohodki in izvršeni izdatki so znašali po zaključnem računu Mestnega ljudskega odbora v letu 1954:

I. — Po proračunu MLO:

dohodki	2.558.628.705 din
izdatki	2.558.628.705 din

II. — Po zaključnih računih finančno samostojnih zavodov MLO:	
dohodki	1.758.486.395 din
izdatki	1.654.154.346 din
presežek dohodkov nad izdatki	104.332.039 din

III. — Po zaključnih računih skladov:

Dohodki	566,641.324 din
Izdatki	539,566.284 din
Presežek dohodkov nad izdatki	27,075.040 din

3. člen
Presežek po zaključnih računih mestnih finančno samostojnih zavodov se razdeli takole:
v mestni proračun se odda 1,294.000 din
na dohodke zavodov se prenese v leto 1955 15,791.336 din
na razdelitev na sklade se prepusti zavodom 87,346.703 din

4. člen
Presežek po zaključnih računih skladov MLO se prenese kot dohodek skladov na poslovanje v leto 1955.

5. člen
Zaključni račun Mestnega ljudskega odbora z zaključnimi

redno visoko so prekorajeni tudi razni dohodki, ki jih ni mogoče naprej realno planirati. Izpod plana so samo dohodki uradov in ustanov, ker je v drugi polovici leta 1954 nekaj predračunskih zavodov prišlo na lastno finansiranje in so s tem njihovi dohodki in delno tudi izdatki izpadli iz proračuna. Dohodki iz gospodarstva in od prebivalstva, ki zajemajo 87% vseh dohodkov v letu 1954, so podrobneje obrazloženi v izvršitvi družbenega plana in zato še posebna obrazložitev pri samem zaključnem računu ni potrebna. Številčno se sicer dohodki po družbenem pla-

II. IZDATKI
Pregled izvršenih izdatkov po posameznih dejavnostih (proračunskih delih) nam kaže, da je bil proračun izdatkov s ponov-

nim rebalansom proti prvotnemu planu v glavnem zvišan v gospodarskem delu za 18,5%, n.edtem ko se je v splošnem delu zvišal le za 0,6%, kakor je razvidno iz sledeče tabele:

B — Splošni del

	Plan	Izvršeno	%
1. Prosveta in kultura	543,568.000	571,104.735	105
2. Socialno skrbstvo	343,673.000	331,141.462	96,3
3. Zdravstvena zaščita	55,054.000	54,440.888	98,8
4. Državna uprava	314,785.000	324,336.901	103
5. Komunalna dejavnost	163,499.000	186,509.578	114
6. Proračunska rezerva	71,291.000	31,750.066	44,5
7. Dotacije občinam	—	3,000.000	—
Skupaj	1.491.870.000	1.502.283.630	100,6
CELOTNI PRORAČUN A + B	2.383.000.000	2.558.628.705	107,3

PREGLED PREDVIDENIH IN DOSEŽENIH DOHODKOV TER ODOBRENH IN IZVRŠENH IZDATKOV PRORAČUNA MLO ZA LETO 1954 PO DELIH

Dohodki	Predvideno po proračunu	Plan po izvedenem rebalan.	Doseženo	%		Doseženo proti proračunu
				1:3	2:3	
1. Dohodki iz gospodarstva	1.903.530.000	1.973.452.000	1.953.215.648	102,6	98,9	+ 49.685.648
2. Dohodki od prebivalstva	172.470.000	281.000.000	271.473.030	157,4	96,9	+ 99.003.030
3. Dohodki uradov in ustanov	35.750.000	50.000.000	25.849.851	72,3	51,6	- 9.900.149
4. Ostali dohodki	3.250.000	40.000.000	39.181.789	1.205,0	97,9	+ 35.931.789
5. Presežek dohodkov iz prejšnjega l.	268.000.000	269.000.000	268.908.387	100,3	99,9	+ 908.387
SKUPAJ	2.383.000.000	2.613.452.000	2.558.628.705	107,3	97,9	+ 175.628.705

Izdatki	Odobreno po proračunu	Plan po izvršenem rebalansu in virmanih	Izvršeno	%		Izvršeno proti proračunu
				1:3	2:3	
1. Dotacije gospodarstvu	176.670.000	228.119.564	226.199.312	128,0	99,1	+ 49.529.312
2. Investicije	714.460.000	858.897.691	830.145.763	116,1	96,6	+ 115.685.763
3. Prosveta in ljudska kultura	543.568.000	576.669.538	571.104.735	105,0	99,0	+ 27.536.735
4. Socialno skrbstvo	343.673.000	332.687.831	331.141.462	96,3	99,5	- 12.531.538
5. Zdravstvena zaščita	55.054.000	55.400.839	54.440.888	98,8	98,2	- 613.112
6. Državna uprava	314.785.000	327.777.465	324.336.901	103,0	98,9	+ 9.551.901
7. Komunalna dejavnost	163.499.000	186.627.000	186.509.578	114,0	99,9	+ 23.010.578
8. Dotacije	—	3.000.000	3.000.000	—	100	+ 3.000.000
9. Proračunska rezerva	71.291.000	34.989.527	31.750.066	44,5	90,7	- 39.540.934
SKUPAJ IZDATKI	2.383.000.000	2.604.169.545	2.558.628.705	107,3	98,2	+ 175.628.705

vzrokov, največ pa iz premajhne skrbi in odgovornosti posameznih odredbodajalcev in računovodij pri izvajanju proračuna. Kontrolni organi so ugotovili, da nekateri odredbodajalci ne vodijo pregledne evidence o kreditih in kljub temu izdajajo naročila za razne nakupe ali nastavljajo nove uslužbenke, ne da bi se poprej prepričali, če imajo za to potrebno kritje. Prekoračenja v splošnem pa pri posameznih zavodih niso znatna in so stvarno prekorajenja le znak površnega in premalo skrbnega upravljanja proračunskih poslov posebno ob koncu leta.

Zaključni račun bivšega MLO Ljubljana za leto 1954 kljub povečanemu pritoku dohodkov ne izkazuje presežka dohodkov nad izdatki, ker se je z imobilizacijo sredstev finančna situacija proračunskih sredstev bistveno spremenila in je moral bivši MLO podvzeti ostre ukrepe, da je zajezil izdatke ter izšel brez večje škode za poslovanje in da ni obremenil z dolgovi novega proračuna.

Bivši MLO se je moral za

POJASNILO k zaključnemu računu bivšega MLO Ljubljana za leto 1954

Proračun Mestnega ljudskega odbora Ljubljana, ki ga je odobrila skupščina obeh zborov na svoji seji dne 30. aprila 1954, je predvideval 2.383.000.000 dinarjev dohodkov in prav toliko izdatkov.

V teku leta se je pokazalo, da je plan dohodkov bil razmeroma nizko predviden ter je izvršitev dopuščala možnost povečanja proračuna ter je zato Mestni ljudski odbor na seji dne 15. avgusta sprejel rebalans proračuna, s katerim se je odobreni proračun zvišal za 481.660.000 din. Glede na to, da je bil splošni del proračuna sestavljen dokaj realno, v tem delu ni prišlo do bistvenega povečanja, kljub temu, da so posamezni sveti oz. tajništva skušala izrabiti ugodno priliko in so delno neupravičeno zviševala svoje proračune. Zaradi imobilizacije proračunskih sredstev s povečanjem udeležbe republiškega proračuna na dohodkih MLO od 30 na 45%, se je v decembru proračunska situacija zaostрила ter je prišlo zaradi znižanja dohodkov do ponovnega rebalansa izdatkov, ki so se znižali z drugim rebalansom za 63.014.000 dinarjev.

260.490.000. — Nihanje proračuna navzgor in navzdol je imelo za posledico zmanjšanje proračunske discipline in otežkočenje evidence nad izvajanjem proračuna.

I. DOHODKI

Iz pregleda dohodkov je razvidno, da je kljub izredni odtegnitvi sredstev v republiški proračun bilo ostvarjenih 107,3% dohodkov v primerjavi z odobrenim planom. Presežek dohod-

kov nad postavljeno plan znaša v celoti 175.628.705 dinarjev. Delno je presežen plan pri dohodkih iz gospodarstva, znatno so preseženi dohodki od prebivalstva in to predvsem zaradi prvotno prenizko planiranega prometnega davka in mestnih taks. Iz-

nu in dohodki izkazani v samem zaključnem računu navidezno ne skladajo, ker zajema družbeni plan celotne dohodke posameznih vrst, proračun pa le tisti del, ki je bil odveden v proračun že po odbitku prispevka za republiko, izločeni so dohodki obeh občin Sentvid in Polje ter odvodi v razne sklade.

Dohodki so bili po posameznih vrstah realizirani takole:

Razdelnik Dohodki	Predvideno po proračunu	Doseženo	%	Več — Manj
1. del dohodkov iz gospodarstva				
1. Del dobič. gosp. org.	1.150.000.000	1.275.883.078	112,2	+ 125.883.078
2. Del promet. davka	214.500.000	214.746.414	100,1	+ 246.414
3. Ostali doh. iz gosp.	539.030.000	462.586.156	85,8	- 76.443.844
Skupaj 1. del	1.903.530.000	1.953.215.648	102,6	+ 49.685.648
2. del — Dohodki od prebivalstva				
1. Dohodnina	76.240.000	106.297.151	139,4	+ 30.057.151
2. Zemljarina	3.900.000	815.772	20,8	- 3.084.228
3. Davek na dediščine in darila	7.330.000	5.298.427	72,2	- 2.031.573
4. Državne takse	52.000.000	60.627.585	116,5	+ 8.627.585
5. Mestne takse	13.000.000	24.933.540	191,7	+ 11.933.540
6. Mestni prometni davek	20.000.000	73.500.555	367,5	+ 53.500.555
Skupaj 2. del	172.470.000	271.473.030	157,4	+ 99.003.030
3. del — Dohodki uradov in ustanov				
1. Dohodki uradov in ustanov	35.750.000	25.849.851	72,3	- 9.900.149
Skupaj 3. del	35.750.000	25.849.851	72,3	- 9.900.149
4. del — Ostali dohodki				
1. Dohodki od kazni	975.000	534.498	54,7	- 440.502
2. Nepredvideni dohodki	2.275.000	38.647.291	1.698	+ 36.372.291
Skupaj 4. del	3.250.000	39.181.789	1.205	+ 35.931.789
5. del — Presežki dohodkov iz leta 1953				
1. Presežki dohodkov iz leta 1953	268.000.000	268.908.387	100,2	+ 908.387
Skupaj 5. del	268.000.000	268.908.387	100,2	+ 908.387
SKUPAJ	2.383.000.000	2.558.628.705	107,3	+ 175.628.705

A — Gospodarski del

	Plan	Izvršeno	%
1. Dotacije gospodarstvu	176.670.000	226.199.312	128
2. Negospodarske investicije	714.460.000	830.145.763	116,1
Skupaj	891.130.000	1.056.345.075	118,5

Izvršitev sama v primerjavi s planom po drugem rebalansu pa kaže, da končni plan ni bil v celoti izvršen, ker so deloma preslabo dotekali dohodki, deloma — n. pr. pri investicijah — pa je bil plan neizvršen zaradi nerealnega planiranja v primerih, ko investicija sploh ni mogla biti izvršena zaradi pomanjkanja načrtov in slično.

Komisija za proračun je že v svojem poročilu, ki je bilo objavljeno v 25. številki Glasnika dne 5. aprila 1955, pojasnila izvajanje proračuna za leto 1954 kakor tudi vzroke, zaradi katerih je prišlo do ponovnega rebalansa. Prav tako so navedene v poročilu pripombe k izvajanju proračuna po tromesečnih planih z navedbo raznih pomanjklivosti pri izvajanju proračuna ter je o tem že razpravljala bivši MLO ob sprejemanju proračuna za leto 1955. Dokončna izvršitev izdatkov po posameznih tajništvih nam pokaže naslednji pregled:

Glej tabelo na 304. strani!

Prav zaradi ponovne spremembe plana ter končno ob zaključku leta zaradi iskanja sredstev za izplačilo 60% nagrad uslužbencem se je zlasti pri osebnih izdatkih v nekaterih primerih dognalo prekoračenje odobrenih kreditov, ki jih izkazujejo zaključni računi posameznih zavodov. Komisija za proračun ugotavlja, da je do takih prekrškov prišlo deloma iz že navedenih

vskladitev svojih financ z odredbami Zveznih organov odgovoriti raznim investicijam, ki bi bile sicer potrebne, vendar pa je z ozirom na splošno ureditev gospodarskih prilik ter zaradi ustalitve cen bilo potrebno, da je odločno pristopila k krčenju izdatkov. Prelomnica v sistemu našega gospodarstva, ki je temeljito zajezila trošenje sredstev za investicije na široki fronti, ki se je pričela izvajati jeseni l. 1954 in že kaže svoj uspeh v stabilizaciji cen v letu 1955, ki mora voditi v najkrajšem času do znižanja cen in s tem do dviganja standarda.

FINANČNO SAMOSTOJNI ZAVODI

Izvršitev predračunov finančno samostojnih zavodov bivšega MLO gl. m. Ljubljana ni zadovoljljiva. Proračunska služba je sicer šele v mesecu juliju 1955 pokrenila sankcije preko Narodne banke oz. komunalnih bank proti tistim finančno samostojnim zavodom, ki se ne bi ravnali po odobrenih predračunih, vendar pa je odstop od postavljenih planov v letu 1954 zelo visok in gre v glavnem le za nedisciplinno zavodov tako v samem planiranju dohodkov in izdatkov, kakor tudi v izvrševanju pristojno odobrenih predračunov.

Višina odobrenih predračunov finančno samostojnih zavodov za leto 1954 znaša 1.185.888.000 din, izvršitev pa 1.758.486.385 din, t. j. 148,3%.

Tabela s 303. strani!

Izdatki	Odobreno po proračunu	Doseženo	%	Več — Manj
1. Tajništvo	48,584.000	67,926.288	139.8 +	19,342.288
2. Svet za gospodarstvo	103,653.000	134,253.715	129.5 +	30,600.715
3. Svet za gradbene in komunalne zadeve	604,151.000	762,083.098	126.1 +	157,932.098
4. Svet za notranje zadeve	210,666.000	221,462.287	105.1 +	10,796.287
5. Sveta za prosveto in kulturo	891,419.000	889,505.703	99.7 -	1,913.297
6. Svet za zdravstvo in socialno politiko	453,236.000	448,647.548	98.9 -	4,588.452
7. Proračunska rezerva	71,291.000	31,750.066	44.5 -	39,540.934
8. Dotacije občinam	—	3,000.000	— +	3,000.000
SKUPAJ IZDATKI	2.383,000.000	2.558,628.705	107.3 +	175,628.705

Naslednji tabelarni pregled prikazuje v globalnih vsotah po svetih izvršitev dohodkov zavodov bivših MLO:

Zavodi iz pristojnosti sveta za:	Plan	Ustvarjeno	%
gospodarstvo	46,160.000	55,013.460	119.1
gradbene in komunalne zadeve	245,802.000	402,963.785	163.9
prosveto	219,170.000	268,371.722	122.4
kulturo	11,928.000	20,181.377	169.1
zdravstvo	412,146.000	453,834.501	110.1
socialno varstvo	8,409.000	8,693.427	103.3

Odstop od planov je po raznih svetih, kakor tudi za posamezne vrste zavodov različen. Ni pa mogoče trditi, da so se tisti sveti, kjer je odstop najvišji, brigali najmanj za svoje zavode. Komunalni zavodi so plan prekoračili za preko 100% in vendar je prav Svet za gradbene in komunalne zadeve bil najbolj povezan s svojimi zavodi.

PLANIRANJE

Tendenca, kolikor mogoče prikrivati zmogljivost v ustvarjanju lastnih dohodkov, je skoro pri vseh zavodih enaka. S tem skušajo zavodi vplivati na višjo

dotacijo iz proračuna in sprostiti zavod pri trošenju sredstev. Prav tako je povsod tendenca doseči čim višji presežek in s tem doseči čim ugodnejšo razdelitev presežka dohodkov na sklade (za nagrajevanje, lastne investicije). Najrealnejše so lastne dohodke planirale zlasti socialne ustanove in zavodi zdravstva. Tu je vplivala na stabilnost dohodkov odobrena cena oskrbnega dne, ki jo je za vsak zavod odobril pristojni svet. Zato so zavodi morali planirati realno.

Kako so zavodi presegli plan lastnih dohodkov prikazuje naslednji pregled:

Zavodi iz pristojnosti sveta za:	Plan	Izvršitev	%
gospodarstvo	46,160.000	55,013.460	119.1
gradbene in komunalne zadeve	409,302.000	849,178.212	207.4
prosveto	245,509.000	288,334.929	117.4
kulturo	45,339.000	55,849.257	123.1
zdravstvo	425,253.000	467,460.045	109.9
socialno varstvo	14,073.000	16,122.427	114.5

Odstop od predračunov je najvišji pri komunalnih zavodih. Tu pa je treba upoštevati, da ne gre

povsod za namensko prikrivanje lastnih dohodkov, marveč so vplivale na izvršitev plana lah-

ši je plan lastnih dohodkov, toliko večje so prikazane potrebe po dotaciji iz proračuna. Leto za letom se ponavlja tendenca prikrivati lastne dohodke in ob zaključku leta pa se pojavljajo velikanski presežki ter borba za razdelitev istih, ki pogosto ne služi interesom skupnosti. Znatno del tega bi že ob realnem planiranju lastnih dohodkov odpadel.

IZDATKI

Tudi izdatki so se gibali daleč preko mej odobrenih predračunov. Kolikor višji so bili doseženi dohodki, toliko višji so bili tudi izdatki. Ni zavoda, ki bi se ravnal po odobrenem predračunu, pač pa so se zavodi ravnali

ko tudi med letom nastale spremembe s katerimi posamezne ustanove ob sestavi predračuna niso mogle računati. Zaradi preglednosti navajamo najvažnejše komunalne zavode po vrsti:

Zavod	Lastni dohodki v 000 din Plan	Ustvarjeno	%	Razlogi
Mestni vodovod	77,786	97,208	125	nova strojnica v Šentvidu
Snaga	14,000	18,566	132	nerealno planirano
Javna razsvetljava	1,000	3,741	378	nerealno planirano
Kanalizacija	—	6,947	—	nerealno planirano
Zale	23,720	28,513	120	nerealno planirano
Uprava cest	1,700	112,613	6624	nerealno planirano
Vrtnarija	4,000	14,391	359	nasadi v Šiški

Presežek dohodkov je prav tako znaten pri drugih zavodih oz. svetih. Izstopa tudi Svet za prosveto, kjer znaša presežek preko 49 milijonov. Presežek dohodkov je tu nastal delno zaradi opreznega planiranja, pretežno pa zaradi zvišanja oskrbovalnine med letom.

Svet za kulturo je dosegel presežek dohodkov pri svojih gledališči ki dohodkov niso realno planirala, da bi prejela višjo dotacijo.

Potrebi realnega planiranja lastnih dohodkov smo posvetili več pozornosti, ker se izraža posredno v celotnem proračunu ljudskega odbora. Kolikor manj-

le po saldu razpoložljivih denarnih sredstev. V letu 1954 ni bilo primera, da bi kak zavod predložil ljudskemu odboru v odobritev zvišanje plana izdatkov glede na dosežene višje dohod-

za odvod v proračunu MLO Ljubljana	1,294.000 din
na sklade zavodov	87,246.703 din
za prenos med dohodke naslednjega leta	15,791.336 din

Komisija za proračun je obravnavala posamezne predloge komisije za pregled zaključnih računov finančno samostojnih zavodov ter je v nekaterih primerih spremenila predlagano razdelitev presežka, ker je prišla

ke, kakor je to določeno. Temeljni uredbi o finančni samostojnih zavodih.

V planiranih izdatkih ni bila zajeta investicijska dejavnost zlasti komunalnih zavodov. I tega naslova so bili izdatki prekoračeni za cca 144 milijonov dinarjev, ostanek prekoračitve znesku cca 329 milijonov dinarjev pa gre na račun neodobrenega in samovoljnega prekoračevanja v breme višjega dohodka. Tako poslovanje v bodoče ni vzdržljivo, ker ni skladu s predpisi, ruši disciplino in jemlje planiranju vso resnost. Zato to stanje terja nujne učinkovite ukrepe. Potrebno je da pri tem sodelujejo predvsem posamezni sveti. Pregled zaključnih računov zavodov je prepričeval, odkriva sicer nedostatke, ki so po večini le formalnega značaja, ni pa zadostno sredstvo za doseganje pravilnega finančnega poslovanja.

Ob začetku leta je bivši MLO imel skupaj 92 finančno samostojnih zavodov. To število se je zaradi prehoda 4 domov ena moglih (Bokalce, Poljanska cesta Radgona in Šmarje pri Jelšah) na lastno finansiranje, ustanovitve Jakopičevega paviljona ter proglasitve gospodarske organizacije Javna tehnična za finančno samostojen zavod povečala na 96.

Dohodki finančno samostojnih zavodov so znašali skupaj 1.758.486.385 din, izdatki skupaj 1.654.154.346 din, presežek dohodkov nad izdatki pa 104.332.039 din. Ta presežek je bil porazdeljen in sicer:

Izveček iz poročila o poslovanju podjetja ŽIVILSKA INDUSTRIJA, Kamnik, v letu 1954

Podjetje izdeluje kvas, gorčico in testenine ter predeluje povrtine. Proizvodnja je zelo otežkočena zaradi zastarelih naprav in strojev, ki so že skoraj amortizirani. V letu 1954 je podjetje doseglo 116,386.883 din prometa. Za plače je bilo izplačano 5,341.288 din, kar znaša pri 54 zaposlenih povprečno 8.243 din na mesec.

BILANCA na dan 31. decembra 1954

AKTIVA			PASIVA		
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	42,289	1.	Sklad osnovnih sredstev	42,289
2.	Investicije v teku	362	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	2,967	3.	Razni skladi	3,769
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	12,003	4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	13,020	5.	Drugi viri finansiranja investicij	362
6.	Druga aktiva	51	6.	Vir obratnih sredstev (skupno)	12,061
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	23,116	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	8,841
8.	Izguba	—	8.	Druga pasiva	3,370
Skupaj:		93,808	Skupaj:		93,808

Vodja računovodstva:
Hela Kane

Predsednik upravnega odbora:
Rozika Novak

Direktor podjetja:
Franc Zore